

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Збірник матеріалів
II –ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

08 - 10 квітня 2020 року, м. Одеса

У збірнику опубліковано матеріали II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 08 - 10 квітня 2020 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.

- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)

Трішин Ф.А.

- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)

Дец Н.О.

- начальник навчального відділу, к.т.н., доцент

Корнієнко Ю.К.

- директор центру дистанційного навчання, к. ф.-м. н., доцент

Кручек О.А.

- начальник відділу контролю якості та сертифікації, к. т. н., доцент

**Мураховський
В.Г.**

- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент

Сярова А.С.

- методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

**Оргкомітет II-Всеукраїнської науково-методичної конференції
«Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників.
Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть
учасники.**

ринку праці. Отже, студенти мають бути активними в процесі реалізації свого права на вибір, що дозволить збільшити власні конкурентні переваги на ринку праці.

Література

1. Закон України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року зі змінами // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38.
2. Затверджені стандарти вищої освіти // Міністерство освіти і науки України: [Веб-сайт]. Київ. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti> (дата звернення: 20.03.2020).
3. Положення «Про організацію освітнього процесу ОНАХТ».

УДК 65.011.42

ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ МАРКЕТИНГУ У СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

О.А. Кручек, С.А. Памбук, О.В. Аксюта

Наразі у сфері вищої освіти і суспільства в цілому відбувається «перезавантаження», змінюється система. Ці зміни формують дієві механізми підвищення якості вищої освіти шляхом впровадження процесів конкуренції на ринку праці і у сфері надання освітніх послуг [1]. У всьому світі особливу увагу приділяють якості вищої освіти. Тому мета дослідження - показати важливість застосування сучасних методик, ґрунтованих на принципах менеджменту якості у вищих учбових закладах, а також можливість використання при цьому інструментів маркетингу. Якість - складне явище, яке постійно змінюється. Те, що сьогодні вважається якісним, завтра виявиться недостатньої якості. Поняття «якість» різняться залежно від країни, і навіть серед закладів вищої освіти (ЗВО) усередині однієї держави. Деякі розуміють це як якість навчання, вкладають в це поняття числові значення, які характеризують кількість студентів, що засвоїли матеріал на «добре» і «відмінно» по відношенню до загальної кількості студентів. Інші вважають навчання якісним у тому випадку, коли акредитована спеціальність. Якщо університет в цілому пройшов акредитацію, то природно студенти, які отримали диплом, отримали якісну освіту. Але, на жаль, це твердження суперечливе. Природно, наявність сертифікату про акредитацію частково - доказ якості, оскільки проведення і надалі експертний висновок ґрунтується на комплексі показників: матеріально-технічній базі університету, професорсько-викладацькому складі, успішності студентів і т. д. [2].

На сьогодні в Україні спостерігаються процеси трансформації вищої школи. Така необхідність обумовлена наявністю деяких чинників: макроекономічною нестабільністю; невідповідністю існуючих освітніх програм вимогам сучасного ринку праці; зацікавленістю працедавців в розвитку

стосунків з системою вищої освіти по формуванню змісту освітнього процесу; відсутністю соціального партнерства, яке сприяло б розвитку взаємодій між сферою освіти, службою зайнятості, кадровими агентствами, учбовими закладами і організаціями.

Підвищити якість вищої освіти можливо використовуючи тільки системний підхід до управління якістю. Навчання - це така ж послуга, як і будь-яка інша, а значить до надання освітніх послуг мають бути застосовані системи менеджменту якості, викладені в стандарті ISO серії 9001. Враховуючи світовий досвід, підвищити якість вищої освіти можливо при впровадженні СМК (система менеджменту якості) на усіх етапах учбового процесу. Спершу необхідно виділити споживачів (клієнтів) і направити зусилля на задоволення їх потреб і очікувань. Для вищих учбових закладів такі стейкхолдери - студенти, батьки, підприємства, співробітники ЗВО, суспільство в цілому.

Потреба клієнта - стан психологічного або фізичного відчуття нестачі чого-небудь. Потреби проявляються по-різному залежно від ситуації і від самого споживача. Важливо направляти зусилля не лише на вивчення потреб споживачів окремо, але і знайти точки зіткнення усіх своїх споживачів. Таким чином вибудовується ланцюжок із споживачів ЗВО, де кожен подальший - споживач попереднього. В Україні зазвичай батьки є ініціаторами отримання дитиною вищої освіти. У більшості своїй цю групу споживачів цікавить здобуття якісної, безкоштовної або недорогої вищої освіти, з якою випускники зможуть швидко знайти роботу і адаптуватися в суспільстві.

Для підвищення якості освіти можна, разом з впровадженням СМК застосовувати методики продажів, ґрунтовані на потребах клієнтів. До таких прийомів відноситься «ланцюжок болю» (rain chain), який дозволяє вникнути і зрозуміти реальні проблеми потенційних споживачів [2]. Розглядаючи батьків в якості потенційних споживачів освітніх послуг слід враховувати, що їх «ланцюжок болів» складається з питань: де житимуть студенти, в яких умовах, на яких підприємствах проходитимуть практику, чи зможуть сплатити навчання. ЗВО, які враховуватимуть не лише потреби, очікування, але і виявлять «ланцюжок болів», завоюють довіру споживачів і зможуть перемогти в конкурентній боротьбі.

Що стосується безпосередньо абітурієнтів, у них теж існує ряд потреб, не усі з яких співпадають з батьківськими. Важливо застосувати СМК на етапі знайомства з першокурсниками і виявити очевидні потреби молодих людей, очікування, і можливо, «ланцюжки болю». Зацікавивши студентів, ЗВО випустить високоякісного дипломованого фахівця, якого отримають працедавці і суспільство в цілому.

Таким чином, впровадження СМК, яка носить системний характер, охоплює увесь життєвий цикл освітньо-виховного процесу, враховує потреби і очікування споживачів, дозволить забезпечити закладу вищої освіти ряд конкурентних переваг: довіра споживача; реалізація довготривалої стратегії розвитку ЗВО; реалізація принципів: якість і прозорість, уніфікація підходів до

управління ЗВО; впровадження універсальних методик і процедур планування, забезпечення і контролю якості освітніх послуг; стандартизація процесів ЗВО, ґрунтована на циклі Демінга (планування, виконання, контроль, поліпшення) [3]; підвищення контролю шляхом введення процесу внутрішнього аудиту СМК ЗВО на постійній основі; можливість виявлення невідповідностей на ранніх стадіях, що дає можливість скоригувати результат, а можливо і запобігти невідповідностям надалі.

Література

1. Імператив якості: вчимося цінувати і оцінювати вищу освіту: навч. посіб./ За ред. Т. Добка, М. Головянко, О. Кайкової, В. Терзіяна, Т. Тіхонена. - Львів: Видавництво «Компанія «Манускрипт»», 2014. - 572 с.
2. Васильев Ю.С., Глухов В.В., Федоров М.П. Экономика и организация управления вузом: Учебник. 3-е изд., испр. и доп. / Под ред. В.В. Глухова. СПб.: Издательство «Лань», 2004. - 608 с.
3. Потребности клиента [Электронный ресурс] Режим доступа: <http://salesdrive.guru/potrebnosti-klienta/>.

УДК 371.124

ПСИХОГІГІЄНА У СТРУКТУРІ ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ

І.О. Шишова

Центральноукраїнський державний педагогічний університет
ім. В. Винниченка, м. Кропивницький, Україна

Постановка проблеми. Питання особистісного розвитку як системи змін, що відбуваються внаслідок зовнішніх та внутрішніх впливів, є актуальними в кожному цивілізованому суспільстві. Ми вважаємо особистісний розвиток як процесом, так і результатом навчання у вищому навчальному закладі. Особливим він є у студентів, майбутніх фахівців спеціальної освіти, адже це самі вони у недалекому майбутньому здійснюватимуть процеси виховання, навчання, абілітації, реабілітації, соціальної адаптації людей, які самотійно не завжди можуть реалізуватися, часто потребують допомоги, підтримки, захисту.

Мета тез. 1. Дослідити динаміку розвитку суспільства щодо ставлення до осіб з особливими потребами. 2. Надати коротку характеристику групі дітей, яку сьогодні класифікують як таких, що мають особливі освітні потреби. 3. Проаналізувати сучасні шляхи підготовки фахівців у сфері спеціальної освіти з урахуванням необхідності формування психогігієнічних характеристик особистості.

Виклад основного матеріалу. Сучасне суспільство за відомі історикам тисячоліття його існування пройшло тяжкий шлях розвитку, у тому числі щодо ставлення до людей, для класифікації яких сьогодні прийнято використовувати термін «діти з особливими освітніми потребами», «з обмеженими

**ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У II-ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ**

1. Академія рекреаційних технологій і права, м. Луцьк
2. Бахмутський коледж мистецтв ім. І. Карабиця, м. Бахмут
3. Вищий навчальний комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівська медична академія ім. А. Крупинського», м. Львів
4. Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, м. Вінниця
5. Горлівський інститут іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет, м. Бахмут
6. Державний заклад «Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України», м. Запоріжжя
7. ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка», м. Старобільськ
8. Донецький національний медичний університет, м. Краматорськ
9. Донецький національний медичний університет, м. Кропивницький
10. Донецький національний медичний університет, м. Лиман
11. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
12. Житомирський торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету, м. Житомир
13. Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя
14. Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ
15. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, м. Івано-Франківськ
16. Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ
17. Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ
18. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук
19. Луцький національний технічний університет, м. Луцьк
20. Маріупольський державний університет, м. Маріуполь
21. Миколаївський коледж Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», м. Миколаїв
22. Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ
23. Національний університет оборони України ім. І. Черняховського, м. Київ
24. Національний університет харчових технологій, м. Київ
25. Національний фармацевтичний університет, м. Харків
26. Одеська державна академія технічного регулювання та якості, м. Одеса
27. Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
28. Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова (ОНУ), м. Одеса

- 29.**Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка, м. Полтава
- 30.**Східноукраїнський Національний університет ім. В. Даля, м. Сєверодонецьк
- 31.**Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, м. Тернопіль
- 32.**Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків
- 33.**Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава
- 34.**Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини, м. Умань
- 35.**Харківська медична академія післядипломної освіти, м. Харків
- 36.**Харківський національний медичний університет, м. Харків
- 37.**Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка, м. Кропивницький

Про проблеми формування соціальної відповідальності майбутнього фахівця А.О. Соловей, О.М. Кананихіна, Т.С. Ботіка, О.А. Мамроцька.....	184
Вибір варіативної компоненти в навчальних планах підготовки студентів в умовах реалізації закону «Про вищу освіту» І.М. Агєєва, Ю.В. Дьяченко, Є.М. Коренман.....	186
Використання інструментів маркетингу у системі менеджменту якості закладу вищої освіти О.А. Кручек, С.А. Памбук, О.В. Аксюта.....	189
Психогігієна у структурі особистісного розвитку майбутніх фахівців спеціальної освіти І.О. Шишова.....	191
The development of professional competence of future philologists in the institutions of higher education S. Perova.....	194
Методика підготовки студентів до олімпіади з Рекреалогії І.С. Калмикова.....	197
Вища освіта у контексті її реформування П.Г. Давидов.....	198
Аналіз основних об'єктів оптимізації навчального процесу в академії А.П. Ліпін, І.М. Шипко.....	201
Роль лекцій в якісному засвоєнні студентами матеріалу що вивчається А.П. Ліпін.....	203
Ефективна комунікація студента та викладача - запорука успіху у навчанні Т.А. Кулаковська.....	205
Дослідницький метод навчання студентів спеціальності «Туризм» М.Л. Орлова, І.В. Крупіца, О.К. Гілко.....	206
Методика розвитку професійно-технічного мислення у студентів Т.А. Ревенюк.....	208
Шляхи забезпечення якості вищої освіти в медичних вузах О.В. Кірсанова, М.Г. Борозенець.....	210
Лабораторний практикум - невід'ємна складова частина навчального процесу О.Є. Воєцька, Т.В. Бордун.....	213
Щодо проблеми формування творчого мислення у студентів інженерних спеціальностей І.С. Лар'яновський.....	214
Основні мотиватори до навчання студентів медичних факультетів, які навчаються на старших курсах М.О. Ярцева.....	215
Ситуаційно-рольова гра в вивченні Пропедевтичної педіатрії О.В. Соляник.....	216
Використання методів симуляційного навчання при підготовці майбутніх педіатрів Ю.Г. Резніченко, О.М. Гиря, О.М. Лебединець, А.В. Каменщик, М.О. Ярцева, Н.І. Чудова.....	218